

Przemysław Żurawlew

**NOWE STANOWISKO *METOECUS PARADOXUS*
(LINNAEUS, 1760) (*COLEOPTERA: RIPIPHORIDAE*) W POLSCE**

**A new locality of *Metoecus paradoxus* (Linnaeus, 1760)
(*Coleoptera: Ripiphoridae*) in Poland**

Chrzążcze *Coleoptera* z rodziny wachlarzykowatych *Ripiphoridae* reprezentowane są w Polsce przez trzy gatunki (Kubisz et al. 2014). Najczęściej notowano w naszym kraju *Metoecus paradoxus*, który ma szerokie rozmieszczenie geograficzne – obejmujące obszar od Wysp Brytyjskich, poprzez północną Hiszpanię, środkowe Włochy, południową część Fennoskandii, Europę Środkową i centralną Rumunię, a na wschód dociera poprzez środkową i południową Rosję, Kaukaz, Azję Środkową do Japonii (Burakowski et al. 1987). Rozwój larwalny tego chrząszcza odbywa się w gniazdach os *Vespininae*, głównie u *Vespa vulgaris* L. i *V. germanica* Fabr., natomiast imagines spotyka się bardzo nielicznie w sierpniu i we wrześniu. W Polsce jest to gatunek bardzo rzadko spotykany, znany z rozproszonych stanowisk zlokalizowanych dotychczas w zaledwie 12 kwadratach siatki układu UTM. Podawany był dotąd z Beskidu Zachodniego, Beskidu Wschodniego, Niziny Mazowieckiej, Niziny Wielkopolsko–Kujawskiej, Pojezierza Mazurskiego, Sudetów Zachodnich, Sudetów Wschodnich, Śląska Dolnego, Śląska Górnego i Wzgórz Trzebnickich (Burakowski et al. 1987, Kubisz et al. 2014).

Nowe stanowisko tego chrząszcza wykryto na Nizinie Wielkopolsko–Kujawskiej:

- Pleszew (XT95), ul. Prokopowska (współrzędne 51.908243, 17.794636), 5 VIII 2014, 1♂, wśród peryferyjnych zabudowań miasta, na betonowym chodniku w dość zwartej zabudowie (leg. et coll. P. Żurawlew).

LITERATURA

- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1987. Chrzążcze – Coleoptera. Cucujoidea, część 3. Katalog Fauny Polski, 14. MIZ PAN, Warszawa.
- KUBISZ D., IWAN D., TYKARSKI P. 2014. Tenebrionoidea (Tetramoridae, Melandryidae, Ripiphoridae, Prostomidae, Oedemeridae, Mycteridae, Pythidae, Aderidae, Scaptiidae). Critical checklist, distribution in Poland and meta-analysis. *Coleoptera Poloniae*, 2, University of Warsaw – Faculty of Biology. Natura optima dux Foundation, Warszawa.

Summary

The present note contains information about a new locality of an extremely rare in Poland beetle species *Metoecus paradoxus* of Ripiphoridae family. Material: Pleszew (XT95), 5 VIII 2014, 1♂.

Adres autora:

Przemysław Żurawlew
Kwileń 67a, 63–313 Chocz
e-mail: grusleon@gmail.com

Dariusz Sobczyk, Sylwia Sobczyk

OBSERWACJA KOZIOROGA DĘBOSZA *CERAMBYX CERDO* L. W KRAJOBRAZIE ROLNICZYM ŚRODKOWO-ZACHODNIEJ WIELKOPOLSKI

A sighting of the Great Capricorn Beetle *Cerambyx cerdo* L. in an agricultural landscape of Western Wielkopolska

Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo* L. jest jednym z największych europejskich chrząszczy. Zasiedla wiekowe dęby na słonecznych stanowiskach. Charakterystyczną cechą, oprócz dużych rozmiarów, są okazałe czułki, które u samic nie przekraczają długości ciała, natomiast u samców są o połowę od niego dłuższe.

W Polsce gatunek ten od 1952 r. objęty jest ochroną gatunkową. Znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt i na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce w kategorii gatunków narażonych na wyginięcie (VU). Jest chroniony w skali całej Unii Europejskiej na mocy dyrektywy siedliskowej, figuruje też na Europejskiej czerwonej liście zwierząt i roślin zagrożonych w skali światowej (Gutowski 2004, Starzyk 2004).

Obecnie znanych jest w sumie 88 stanowisk dla tego gatunku w Polsce. Najmocniejsze stanowiska występują w okolicach Rogalina, Wrocławia i na Ziemi Lubuskiej, tam też był głównie obserwowany (Gutowski 2004).

Fot. 1. Znaleziony okaz kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* (fot. D. Sobczyk).

Phot. 1. The found specimen of the Great Capricorn Beetle *Cerambyx cerdo* L. (Photo by D. Sobczyk).